

Datum van
inontvangstneming

:

29/04/2022

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-182/22 - 1

Zaak C-182/22

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

10 maart 2022

Verwijzende rechter:

Amtsgericht München (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

3 maart 2022

Verzoekende partij:

JU

Verwerende partij:

Scalable Capital GmbH

Amtsgericht München (rechter in eerste aanleg München, Duitsland)

[OMISSIS] In de zaak

JU, [OMISSIS] - verzoeker -

[OMISSIS] tegen

Scalable Capital GmbH, [OMISSIS] München - verweerster -

[OMISSIS] betreffende smartengeld

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) wordt hierbij verzocht om een prejudiciële beslissing. De zaak wordt samen met een andere bij de verwijzende rechter aanhangige zaak, die met uitzondering van het opschrift in dezelfde bewoordingen is gesteld, verwezen naar het Hof voor een prejudiciële beslissing [OMISSIS].

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Het Hof wordt verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen inzake de uitlegging van de algemene verordening gegevensbescherming [verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad]:

1) Moet artikel 82 van de algemene verordening gegevensbescherming aldus worden uitgelegd dat het recht op schadevergoeding, met inbegrip van de vaststelling van de hoogte ervan, geen punitief karakter heeft, met name dat het geen algemene of specifieke afschrikkende werking heeft, maar dat het recht op schadevergoeding slechts een compenserende functie en in sommige gevallen een genoegdoeningsfunctie heeft?

2.a) Moet voor de vaststelling van het recht op vergoeding voor immateriële schade ervan worden uitgegaan dat het ook een individuele genoegdoeningsfunctie heeft, die in casu moet worden opgevat als het strikt persoonlijke belang van de gelaedeerde dat het schadeveroorzakende gedrag wordt bestraft, of heeft het enkel een compenserende functie, die in casu moet worden begrepen als het compenseren van de geleden nadelige gevolgen?

2.b.1) Indien moet worden aangenomen dat het recht op vergoeding voor immateriële schade zowel een compenserende functie als een genoegdoeningsfunctie heeft, moet dan bij de vaststelling ervan worden aangenomen dat de compenserende functie structureel voorrang heeft op de genoegdoeningsfunctie, of althans dat de verhouding tussen die twee functies een verhouding van regel en uitzondering is? Betekent dit dat er slechts sprake is van een genoegdoeningsfunctie wanneer inbreuken opzettelijk zijn begaan of het gevolg van grove nalatigheid zijn?

2.b.2) Indien het recht op vergoeding voor immateriële schade geen genoegdoeningsfunctie heeft, wordt dan bij de vaststelling ervan alleen aan opzettelijke of grove nalatige inbreuken in verband met de gegevensbescherming meer gewicht toegekend bij de beoordeling van de schadeveroorzakende handelingen?

3) Moet de vergoeding voor immateriële schade worden vastgesteld op basis van een structurele rangorde of althans een verhouding van regel en uitzondering, waarbij aan de ervaren nadelige gevolgen van een inbreuk in verband met de gegevensbescherming minder belang wordt toegekend dan aan de met lichamelijke letsels verbonden nadelige gevolgen en pijn?

4) Indien moet worden aangenomen dat er schade is ontstaan, kan een nationale rechter dan in het licht van het niet-ernstige karakter van de schade een schadevergoeding toekennen die materieel gering is en derhalve door de gelaedeerde of in het algemeen als louter symbolisch wordt ervaren?

5) Moet voor het begrip van de vergoeding voor immateriële schade bij de beoordeling van de gevolgen ervan worden aangenomen dat er slechts sprake is

van identiteitsdiefstal in de zin van overweging 75 van de algemene verordening gegevensbescherming wanneer een delinquent de identiteit van de betrokkene daadwerkelijk heeft aangenomen, met andere woorden dat hij zich op een of andere wijze heeft uitgegeven voor de betrokkene, of houdt het enkele feit dat delinquenten inmiddels over gegevens beschikken op basis waarvan de betrokkene kan worden geïdentificeerd, reeds een dergelijke identiteitsdiefstal in?

Motivering

A. De vragen worden voorgelegd in het kader van twee grotendeels identieke zaken waarover de verwijzende rechter uitspraak moet doen.

Eerste zaak [OMISSIS]: verzoeker had een rekening geopend via een handelsapp waarvoor verweerster verantwoordelijk is en had het vereiste minimumbedrag van meerdere duizenden euro's gestort. Aangezien de effectenrekening werd beheerd door een robo-adviseur, kon verzoekers risicobereidheidsprofiel niet worden opgemaakt uit de verrichte transacties. Enkele persoonlijke gegevens die noodzakelijk waren om verzoeker te authenticeren, met name zijn naam, geboortedatum, adres en een e-mailadres dat enkel voor specifiek beschermde belangen werd gebruikt, waren echter opgeslagen, alsook een digitaal opgeslagen kopie van het identiteitsbewijs. Het staat vast dat onbekende delinquenten toegang hebben gekregen tot deze gegevens en de gegevens inzake de effectenrekening. Verzoeker is persoonlijk gehoord en legde een verklaring over zijn ervaringen af. De rechter gaat in ieder geval ervan uit dat de „verloren” gegevens relatief gevoelig zijn en dat verzoeker in beginsel krachtens artikel 82 van de algemene verordening gegevensbescherming recht op schadevergoeding heeft.

Tweede bij de verwijzende rechter aanhangig gemaakte zaak [OMISSIS]: deze zaak heeft betrekking op hetzelfde voorval met gegevens, waarbij ook op onrechtmatige wijze toegang is verkregen tot persoonlijke gegevens van de verzoeker, met name zijn naam, geboortedatum, adres, e-mailadres, een kopie van het identiteitsbewijs en gegevens over de effectenrekening. Aangezien verzoeker nog niet is gehoord, zijn er nog geen vaststellingen met betrekking tot zijn ervaringen verricht. De rechter gaat ook in die zaak ervan uit dat de „verloren” gegevens relatief gevoelig zijn en dat de verzoeker in beginsel krachtens artikel 82 van de algemene verordening gegevensbescherming recht op schadevergoeding heeft.

B. Redenen waarom de voorgelegde vragen relevant zijn voor de beslechting van het geding: de verwijzende rechter heeft uitleggingsvragen over de hoogte van een toe te kennen recht op schadevergoeding, waarvan de berekening afhangt van de beantwoording van de voorgelegde vragen. In dit verband beseft de verwijzende rechter dat de berekening een afwegingsbeslissing is die voortvloeit uit de elementen van het individuele geval en een algehele afweging, en derhalve een individuele beslissing vereist. Het Hof wordt niet gevraagd om deze afweging te maken, maar wordt verzocht om een voor geheel Europa geldende uitlegging van de bepaling te formuleren en de principiële relevantie van afwegingsfactoren en

hun onderlinge verhouding vast te stellen, rekening houdend met de volgende aspecten:

1. De verwijzende rechter gaat ervan uit dat de schadevergoedingsregeling in artikel 82 van de algemene verordening gegevensbescherming geen punitief karakter heeft, zodat de vraag of er sprake is van een algemeen belang om door middel van een afschrikkend effect daadwerkelijk te voorkomen dat dergelijke voorvallen zich in de toekomst nog voordoen, ofwel in het algemeen door soortgelijke verwerkingsverantwoordelijken ofwel in het bijzonder door verweerster, geen rol speelt bij de berekening van de schadevergoeding. Dat wordt uitsluitend bepaald op basis van de sanctieregeling waarin de algemene verordening gegevensbescherming voorziet, die het belang bij sanctionering op afdoende wijze verwezenlijkt. Bijgevolg mag en kan de civiele rechter geen kwesties behandelen die betrekking hebben op de systemische bescherming van gegevens door een afdoende afschrikkende werking, zodat opvattingen over een afschrikkende werking niet ter zake doen bij de berekening van de schadevergoeding.

De reden hiervoor is dat er in de nationale rechtspraak een duidelijke tendens bestaat om bij de berekening van de vergoeding voor immateriële schade in de eerste plaats aspecten van een „afschrikkend effect” in aanmerking te nemen en aldus op zijn minst geen groter belang toe te kennen aan de daadwerkelijke persoonlijke gevolgen en de kwaliteit van de verloren gegevens. Zo heeft het Landgericht München I (rechter in eerste of tweede aanleg, München, Duitsland), dat van hogere rang is dan de verwijzende rechterlijke instantie en dat ook appelrechter is, in eerste aanleg in een soortgelijke zaak (vonnis van 9 december 2021, zaaknummer 31 O 16606/20, dat nog vatbaar is voor beroep) smartengeld ten bedrage van 2 500 EUR toegekend, rekening houdend met een „*door de wetgever beoogde afschrikkende werking van de schadevergoeding*”. Daarentegen heeft de verwijzende rechter ten aanzien van dezelfde situatie inzake gegevensbescherming (in de hierboven genoemde eerste zaak) in het licht van de uiteengezette subjectieve belemmeringen een minnelijke schikking ten belope van 250 EUR voorgesteld op grond van het bedrag dat naar verwachting in de eindbeslissing zal worden toegekend. Alleen al de opvattingen over wat een passende vergoeding voor immateriële schade is in nagenoeg dezelfde feitelijke omstandigheden, verschillen dus [met een factor 10]. Verzoeker [OMISSIS] heeft zijn nagestreefd belang begroot op 5 000 EUR, met andere woorden het twintigvoudige van het bedrag dat de verwijzende rechter tot dusver overwoog toe te kennen. Gelet op het feit dat tienduizenden personen zijn getroffen door het verlies van de gegevens, ligt de relevantie van de vast te stellen orde van grootte voor verweerster voor de hand.

In het licht van artikel 82 van de algemene verordening gegevensbescherming acht de verwijzende rechter het fundamenteel onjuist dat de vergoeding voor immateriële schade wordt berekend uit het oogpunt van een doeltreffende afschrikkende werking, mede gelet op de toepasselijke rechtspraak van het Hof in zijn arrest van 17 december 2015 in de zaak ██████████ Securitas Seguridad

España (C-407/14, EU:C:2015:831). In die zaak heeft het Hof met betrekking tot de kwestie van de omzetting van een richtlijn waarvan de effectieve toepassing door nationaal recht moest worden gewaarborgd, geoordeeld dat niet kan worden aangenomen dat er sprake is van een punitieve schadevergoeding wanneer het nationale recht daarin niet voorziet. De verwijzende rechter vat de algemene verordening gegevensbescherming derhalve aldus op dat ook daarin een fundamenteel onderscheid wordt gemaakt tussen een sanctieregeling en een schadevergoedingsregeling, zodat ook artikel 82 van de algemene verordening gegevensbescherming volgens de systematiek van deze verordening geen punitief karakter heeft. Het Europese recht voorziet juist niet in de betaling van een punitieve schadevergoeding, maar staat bestraffing alleen toe in de vorm van een strafrechtelijke sanctie. De invoering van een punitieve schadevergoeding is voorbehouden aan de Europese wetgever en heeft niet plaatsgevonden.

Bij ontstentenis van een wettelijke bepaling mag volgens de verwijzende rechter dan ook niet ervan worden uitgegaan dat schadevergoeding een punitief karakter heeft, zelfs niet als afwegingsfactor. Louter de aanname dat de berekening van de vergoeding voor immateriële schade een punitief karakter heeft, is niet verenigbaar met het wettelijk voorbehoud dat ook in het Europese recht geldt. Relevante criteria voor rechterlijke beslissingen moeten bij wet zijn vastgesteld, ook al kan de afweging daarvan plaatsvinden in het kader van een individueel geval. De rechtspraak kan weliswaar criteria ontwikkelen op basis van wettelijke voorschriften, maar kan deze niet los van de wet formuleren. Afschrikking, met andere woorden de vaststelling van sancties om inbreuken in de toekomst te voorkomen, heeft echter geen compenserend, maar slechts een punitief karakter. Een schadevergoeding die tevens een afschrikkend effect heeft, is ook een punitieve schadevergoeding. De verwijzende rechter is in het licht van het Europese recht van oordeel dat de aanname dat schadevergoeding een afschrikkend effect heeft, is bedacht door de rechters die zich daarop beroepen.

De aanname dat schadevergoeding punitief is – ook al wordt het slechts als een factor bij de afweging in aanmerking genomen – leidt tot niet-kwantificeerbare en derhalve onevenredige sancties, althans in een geval als het onderhavige. Het feit dat een groot aantal personen het slachtoffer zijn van een voorval met betrekking tot gegevens, zorgt ervoor dat dergelijke schadevergoedingen juist door de veronderstelde punitieve werking exponentieel toenemen, zodat de betrokken rechter noodzakelijkerwijs daaraan niet kan voorbijgaan. Louter vanuit structureel oogpunt kan de betrokken rechter de sanctie niet in verband brengen met de aantijging, wanneer deze betrekking heeft op een voorval inzake gegevens waardoor een groot aantal gelaedeerden worden getroffen, maar waarbij de rechter slechts over de schade van één gelaedeerde uitspraak moet doen. Het ligt voor de hand dat de sanctie inzake een gebeurtenis die betrekking heeft op 10 000 personen, niet 10 000 keer groter moet zijn dan die voor een gebeurtenis die slechts één persoon wordt getroffen. De idee dat de totale straf kan worden afgestemd op het individuele geval, die ten grondslag ligt aan een dergelijke aanname inzake de straftoemeting, staat echter noodzakelijkerwijs niet in

verhouding tot het voorval in zijn geheel en is dan ook onevenredig en willekeurig.

Volgens de verwijzende rechter bestaat een ander aspect van de uitlegging erin dat de toekenning van geldsommen die niet langer in verhouding staan tot de individuele ervaringen van de betrokkene, kan leiden tot commercialisering in de vorm van een door „legal-tech” gekenmerkte verveelvoudiging van het aantal rechtsvorderingen die door de overheid systemisch niet kunnen worden verwerkt door een groter aantal beslissingnemers in te zetten. Aangezien het besluitvormingsproces van de staat in civiele geschillen, en dus ook de juiste uitlegging van bepalingen inzake schadevergoeding, is gericht op individuele geschillen, wordt in dat systeem geen rekening gehouden met niet-individuele aspecten, die buiten beschouwing moeten worden gelaten wanneer de functie van de individuele rechtsbedeling moet worden verzekerd. De nationale en Europese gemeenschap heeft er derhalve belang bij dat artikel 82 van de algemene verordening gegevensbescherming aldus wordt uitgelegd dat er geen verkeerde prikkels worden gegeven die een overvloed aan rechtszaken veroorzaken. Daarentegen ligt het voor de hand dat collectieve belangen alleen mogen worden behartigd in procedures die door de staat als vertegenwoordiger van de gemeenschap wordt gevoerd, in casu dus de strafprocedure waarin de staat als aanklager optreedt.

Dat afschrikking door middel van geldelijke sancties slechts een collectief belang dient, blijkt althans in het nationale recht ook uit het volgende: particulieren die voldoen aan de wettelijke voorwaarden, kunnen ook verzoeken om een stakingsbevel en ter afdwinging daarvan gebruikmaken van bedreiging met overheidssancties, en bijgevolg individuele afschrikking bewerkstelligen. Maar ook in dat geval komt de dwangsom in het geval van niet-nakoming van het stakingsbevel niet toe aan de houder van de vordering tot staking, maar aan de staat. De sanctie als zodanig, die een afschrikkend effect heeft, met andere woorden de betaling zelf, komt niet ten goede aan degene die recht op betaling heeft. De verwijzende rechter gaat ervan uit dat dit ook voor het Europese recht geldt.

2. De verwijzende rechter gaat op basis van het nationale recht ervan uit dat voor de vergoeding van immateriële schade twee elementen in aanmerking kunnen worden genomen die allebei de individueel betrokken partij betreffen, namelijk een compenserende functie en een genoegdoeningsfunctie.

Wat smartengeld als een typisch geval van immateriële schade betreft, kunnen deze functies naar nationaal recht aldus worden beschreven dat „schadeloosstelling” tot doel heeft de bestaande en binnen afzienbare tijd te verwachten gevolgen te compenseren en „genoegdoening” ervoor moet zorgen dat particulieren ervaren dat het geleden „onrecht” is hersteld, dat wil zeggen dat zij niet alleen worden gecompenseerd voor de gevolgen, maar ook voor de oorzaak ten aanzien waarvan zij zich niet verantwoordelijk achten. In dat opzicht kan de vergoeding van immateriële schade zelfs in individuele gevallen een element

bevatten dat kenmerkend is voor bestraffing. Derhalve moet „genoegdoening” ook aldus worden begrepen dat het de persoonlijke behoefte van de gelaedeerde om zijn leed „te wreken” moet vervullen, in minder archaische termen, zijn begrijpelijke woede over het opgelopen letsel en zijn behoefte aan vergelding te verminderen door de verwerkingsverantwoordelijke financieel verlies te laten lijden en dus aan vermogen in te boeten. Naar Duits recht speelt een dergelijke genoegdoeningsfunctie dus een grotendeels ondergeschikte rol bij de berekening van smartengeld, omdat objectief gezien geleden schade en toekomstige schade veel belangrijker zijn dan oorzaken uit het verleden. Genoegdoening heeft voor smartengeld slechts een modulerende en bijgevolg een ondergeschikte functie.

[OMISSIS] [Algemene opmerkingen over de inbreuk op persoonlijkheidsrechten zoals het portretrecht, die geen concreet verband met de prejudiciële vragen lijken te hebben.]

De verwijzende rechter acht het niet zinvol om enige juridische betekenis aan de genoegdoeningsfunctie toe te kennen. Per slot van rekening is de gedachte dat een beslissing van overheidswege zorgt voor individuele genoegdoening, een fundamentele misvatting van de betekenis van civielrechtelijke compensatie. Schadevergoeding wordt niet toegekend ter genoegdoening van de gelaedeerde, met andere woorden om deze te laten ervaren dat het onrecht werd vergolden. [OMISSIS] [Gedetailleerde overwegingen van rechtsfilosofische aard, die niet noodzakelijk lijken om de prejudiciële vragen te begrijpen.]

Volgens die opvatting heeft de civielrechtelijke toekenning van een vergoeding voor immateriële schade niet tot doel een schuld te bestraffen, maar te compenseren voor een verhoogd gevoel van leed, bijvoorbeeld als gevolg van opzettelijke handelingen, omdat daarbij een subjectief onderscheid – dat begrijpelijk is voor buitenstaanders en derhalve objectiveerbaar is – wordt gemaakt of een strijdige gedraging bijvoorbeeld als opzettelijk moet worden aangemerkt of als onopzettelijk kan worden beschouwd. Aangezien een dergelijke rechtvaardiging van een beleving, anders dan de beleving zelf, volgens objectieve criteria kan worden vastgesteld, moet die beleving „redelijk” verband houden met de waarneembare oorzaak. Hieruit blijkt dat het gehele rechtssysteem erop gericht is om het rechtsgevoel van procespartijen als gerechtvaardigd dan wel als ongerechtvaardigd te objectiveren. „Genoegdoening” kan als zodanig niet worden geobjectiveerd en mag niet als een criterium in aanmerking worden genomen. Het feit dat geen rekening mag worden gehouden met een „genoegdoeningsfunctie” impliceert dat voorrang moet worden gegeven aan objectiveerbare omstandigheden, zoals de gevoeligheid van de gegevens, de omvang van het gegevensverlies, waarneembare gevolgen, dreigende risico’s van verder misbruik van reeds gecompromitteerde gegevens enzovoort.

Maar ook dan is nog steeds de vraag aan de orde hoe „gerechtvaardigde” woede kan worden gekwantificeerd en welk belang daaraan moet worden toegekend. De verwijzende rechter gaat ervan uit dat zonder opzettelijk handelen of grove nalatigheid van degene die verantwoordelijk is voor de gegevensbescherming, een

indruk dat de inbreuk bijzonder laakbaar is, niet „gerechtvaardigd” is, zodat bij de berekening uitsluitend de hoe dan ook vast te stellen en met andere gevallen [OMISSIS] vergelijkbare gevolgen in aanmerking mogen worden genomen.

3. De reden voor de derde vraag is dat er naar Duits recht geen lijst met vaste schadevergoedingsbedragen bestaat, maar dat het betreffende bedrag per geval aan de hand van de omstandigheden van het individuele geval wordt bepaald. Ingevolge de talrijke individuele beslissingen en de inspanningen van de betrokken rechters om vergelijkbaarheid te waarborgen, zijn minimum- en maximumbedragen voor schadevergoeding ontstaan die uit het oogpunt van vergelijkbaarheid nog steeds aanvaardbaar dan wel niet langer aanvaardbaar zijn, gelet op de relevantie en de ernst van afzonderlijke elementen. In dat opzicht hebben de talrijke individuele beslissingen in ieder geval een referentiekader opgeleverd aan de hand waarvan de schadevergoeding bij benadering kan worden ingeschaald. Op grond daarvan kan voor aanspraken op smartengeld het bedrag van de schadevergoeding in grote lijnen worden bepaald. Zo zou de door verzoeker gevorderde schadevergoeding van 5 000 EUR als smartengeld bijvoorbeeld gerechtvaardigd zijn indien hij als gevolg van een verkeersongeval een hersenschudding, een neusbeenbreuk, een gebroken bovenarm die operatief ingrijpen vereist had opgelopen met bijna vijf maanden ziekteverlof tot gevolg en in andere gevallen met soortgelijke letsels. De talrijke beslissingen hebben geleid tot een vorm van systematisering. Er zijn geen beslissingen ten gronde met betrekking tot inbreuken op persoonlijkheidsrechten naar nationaal recht die op het onderhavige geval zouden kunnen worden toegepast, omdat naar Duits recht alleen voor zeer ernstige dergelijke inbreuken vorderingen tot schadevergoeding worden ingesteld. Ook wat inbreuken op de gegevensbescherming betreft ontbreken dergelijke beslissingen waaraan zou kunnen worden gerefereerd, omdat de meeste beslissingen volgens de verwijzende rechter niet in aanmerking kunnen worden genomen omdat daarbij schadevergoeding is toegekend om redenen van afschrikking.

Het volgende lijkt relevant te zijn voor de beslechting van het geding: [om rekening te houden met de graad van ernst van de inbreuken] acht de verwijzende rechter het aangewezen om bij de toekenning van vergoeding voor immateriële schade wegens inbreuken op gegevensbescherming niet te oriënteren aan het smartengeld dat voor lichamenlijk letsel wordt toegekend.

a. Dit blijkt om te beginnen uit de toepassing van gemeenschappelijke basiscriteria zoals de duur van de ervaren nadelige gevolgen en de omvang van persoonlijke belemmeringen in het dagelijks leven, die in het geval van inbreuken op de gegevensbeschermingswetgeving doorgaans minder ernstig zijn. De in de regel [OMISSIS] te verwachten en dus „gerechtvaardigde” aanneme is dat het subjectieve effect van gegevensverlies in beginsel minder ernstig is dan dat van lichamenlijks letsels.

b. Voorts gaat de verwijzende rechter ervan uit dat er sprake is van een aanzienlijk structureel verschil. Dit is gebaseerd op de veronderstelling dat bij

lichamelijke letsels de fysieke pijn en de subjectieve aantasting van het zelfbeeld structureel of althans doorgaans duidelijk directer wordt ervaren, omdat immateriële, louter subjectieve angsten veel gemakkelijker kunnen worden gereguleerd door zijn emoties zelf te controleren (in geval van een gezonde emotionaliteit) dan fysieke pijn en om die reden in de regel als minder belastend moeten worden beoordeeld. Daarenboven gaat pijn gepaard met lichamelijke belemmeringen en de noodzaak van een genezingsproces, en vormt bijgevolg een objectiveerbare belemmering die niet louter subjectief is. Tegelijk verschilt lichamenlijk letsel vanuit precies die invalshoeken duidelijk van de louter subjectieve en dus immateriële aantasting van een onlichamelijk rechtsgoed, zodat de vraag rijst of een dergelijke verwijzende bepaling bij gebreke van een principiële vergelijkbaarheid van de rechtsgoederen onjuist lijkt. Het ligt voor de hand dat een recht op bescherming van de integriteit van persoonsgegevens en een recht op bescherming van de lichamelijke integriteit niet volstrekt identiek zijn.

Volgens de verwijzende rechter is er evenwel sprake van een mate van vergelijkbaarheid, om de enkele reden dat iedere immateriële aantasting die niet gecommmercialiseerd is slechts via de begrijpelijkheid van subjectieve ervaringen kan worden berekend. Inbreuken op de gegevensbescherming en fysieke letsels verschillen weliswaar in die zin dat die inbreuken niet „genezen”, maar zowel inbreuken op de gegevensbescherming als lichamelijke letsels worden als een last ervaren. Pijn en lichamelijke beperkingen worden in de regel als meer existentieel en dus meer intens ervaren en hebben bijgevolg „objectief” – in de zin van een neutraal begrip – meer gewicht. Indien gegevens gevoelig zijn en het misbruik ervan het sociale netwerk van de betrokkene schaadt, kan een dergelijke ervaring een grotere last zijn dan zuiver lichamelijke letsels. Wanneer de ervaringen even intens worden beleefd, is de verwijzende rechter echter van mening dat een verlies van gegevens minder zwaar weegt omdat het slechts gaat om het ervaren van een beperking, maar niet om fysieke pijn.

4. De achtergrond van de vierde vraag is dat naar Duits recht onderscheid wordt gemaakt tussen normen waarbij de aansprakelijkheidsgronden worden vastgesteld en normen waarbij de aansprakelijkheid wordt gepreciseerd. Het is mogelijk dat de aansprakelijkheid vaststaat, maar dat de precisering van de aansprakelijkheid theoretisch leidt tot een schadevergoeding van 0 EUR. Dit speelt een rol in het onderhavige geval, omdat het persoonlijke onderhoud van verzoeker in [de eerste zaak] de indruk heeft gewekt dat de uiteengezette subjectieve belemmeringen weinig persoonlijk belang hadden en alleen al om die reden slechts een minimale en derhalve een „louter symbolische” compensatie is vereist. Tegelijk lijkt een bedrag van 250 EUR uit een specifiek oogpunt een symbolisch bedrag, zodat de vraag rijst of het vermijden van een „louter symbolisch karakter” een juridisch relevant argument vormt.

De verwijzende rechter gaat ervan uit dat dat het niet de taak is van een burgerlijke rechter om immateriële waarden in geld uit te drukken volgens een te abstracte en dus onbruikbare en willekeurige „symbolische waarde”. Volgens de verwijzende rechter ligt het daarentegen voor de hand dat er geen minimumbedrag

mag worden gehanteerd als symbolische ondergrens voor geringe inbreuken, zodat ook schadevergoedingen mogelijk zijn die moeten worden geacht volledig of nagenoeg volledig onder de desbetreffende verwachtingen van de verzoeker te liggen.

5. De reden voor de vijfde vraag bestaat erin dat uit de argumenten van partijen blijkt dat zij een verschillende opvatting hebben van identiteitsdiefstal, waarvan de kwantificering van de gevolgen deels afhangt.

Volgens de verwijzende rechter is er pas sprake van identiteitsdiefstal wanneer de op onrechtmatige wijze verkregen gegevens worden gebruikt om zich de identiteit van de betrokkene toe te eigenen.

C. Opmerkingen:

1. De verwijzende rechter gaat ervan uit dat de „gelijkwaardigheidsfunctie” in de beslissingen van het Hof en de in casu veronderstelde „compenserende functie” dezelfde betekenis hebben, aangezien de „compensatie” ertoe strekt een situatie te creëren die „gelijkwaardig” is aan de situatie indien er geen inbreuk zou hebben plaatsgevonden.

2. De verwijzende rechter is van oordeel dat de prejudiciële vragen betrekking hebben op hetzelfde onderwerp als de prejudiciële vragen van het Oostenrijkse Oberste Gerichtshof (ÖOGH) (hoogste federale rechter in civiele en strafzaken) in diens beslissing van 15 april 2021 [OMISSIS], maar niet identiek zijn met die vragen.

[OMISSIS] Bijlage - In aanmerking te nemen wettelijke voorschriften

[In bijlage A zijn overwegingen 75, 76, 85, 86, 146, 148 en 149 van de algemene verordening gegevensbescherming weergegeven.]

B. Relevante bepalingen van nationaal recht

§ 249 Bürgerliches Gesetzbuch (Duits Burgerlijk Wetboek) - Wijze en omvang van de schadevergoeding

(1) Degene die verplicht is schadevergoeding te betalen, moet de toestand herstellen die zou hebben bestaan indien de omstandigheid die de verplichting tot schadevergoeding heeft doen ontstaan, zich niet zou hebben voorgedaan.

(2) Indien schadevergoeding moet worden betaald wegens verwonding van een persoon of schade aan een zaak, kan de schuldeiser in plaats van herstel het daarvoor benodigde geldbedrag vorderen. [OMISSIS]

§ 253 Bürgerliches Gesetzbuch - Immateriële schade

(1) Voor andere dan vermogensschade kan schadevergoeding in geld slechts worden gevorderd in de gevallen bij de wet bepaald.

(2) Indien schadevergoeding verschuldigd is wegens aantasting van lichaam, gezondheid, vrijheid of seksuele zelfbeschikking, kan ook een billijke vergoeding in geld worden gevorderd wegens schade die geen vermogensschade is.

§ 287 Zivilprozessordnung (Duits Wetboek van burgerlijke rechtsvordering) - Vaststelling van de schade; hoogte van de vordering

(1) Indien partijen het oneens zijn over de vraag of er schade is ontstaan en over de omvang van de schade of het te vergoeden belang, doet de rechter uitspraak op basis van zijn innerlijke overtuiging en rekening houdend met alle omstandigheden. [...]

[OMISSIS]